# Домашня робота з математичного аналізу #8

Студента 2 курсу групи МП-21 Захарова Дмитра Олеговича

Замітка. Рисунки прикріплені у додатку до цього домашнього завдання, намальовані у середовищі Wolfram Mathematica.

# 1 Завдання 3.

**Умова.** Знайти область інтегрування та обчислити цей повторний інтеграл:

$$\mathcal{I} = \int_{1}^{3} dx \int_{x^{3}}^{x} (x - y) dy$$

Розв'язок.

$$\mathcal{I} = \int_{1}^{3} \left( \int_{x^{3}}^{x} (x - y) dy \right) dx = \int_{1}^{3} \left( xy - \frac{y^{2}}{2} \right) \Big|_{y=x^{3}}^{y=x} dx =$$

$$\int_{1}^{3} \left( x^{2} - \frac{x^{2}}{2} - x^{4} + \frac{x^{6}}{2} \right) dx = \int_{1}^{3} \left( \frac{x^{2}}{2} - x^{4} + \frac{x^{6}}{2} \right) dx =$$

$$\left( \frac{x^{3}}{6} - \frac{x^{5}}{5} + \frac{x^{7}}{14} \right) \Big|_{1}^{3} = \frac{11768}{105}$$

Відповідь.  $\frac{11768}{105}$ 

#### 2 Завдання 6.

**Умова.** Знайти область інтегрування та обчислити цей повторний інтеграл:

$$\mathcal{I} = \int_{-\pi/2}^{\pi/2} d\varphi \int_{0}^{2\cos\varphi} r^{3} dr$$

Розв'язок.

$$\mathcal{I} = \int_{-\pi/2}^{\pi/2} \left( \int_{0}^{2\cos\varphi} r^{3} dr \right) d\varphi = \int_{-\pi/2}^{\pi/2} \frac{r^{4}}{4} \Big|_{0}^{r=2\cos\varphi} d\varphi = 4 \int_{-\pi/2}^{\pi/2} \cos^{4}\varphi d\varphi = 4 \int_{-\pi/2}^{\pi/2} \left( \frac{1 + \cos 2\varphi}{2} \right)^{2} d\varphi = \int_{-\pi/2}^{\pi/2} (1 + \cos 2\varphi)^{2} d\varphi = \int_{-\pi/2}^{\pi/2} (1 + 2\cos 2\varphi + \cos^{2} 2\varphi) d\varphi = \pi + \sin 2\varphi \Big|_{-\pi/2}^{\pi/2} + \int_{-\pi/2}^{\pi/2} \frac{1 + \cos 4\varphi}{2} d\varphi = \pi + \frac{\pi}{2} + \frac{1}{8}\sin 4\varphi \Big|_{-\pi/2}^{\pi/2} = \frac{3\pi}{2}$$

Відповідь.  $\frac{3\pi}{2}$ 

## 3 Завдання 8.

**Умова.** Знайти область інтегрування та обчислити цей повторний інтеграл:

$$\mathcal{I} = \int_{0}^{2} x dx \int_{-\sqrt{2x}}^{\sqrt{2x}} y dy + \int_{0}^{8} x dx \int_{x-4}^{\sqrt{2x}} y dy$$

Розв'язок.

$$\mathcal{I} = \int_0^2 \left( \int_{-\sqrt{2x}}^{\sqrt{2x}} y dy \right) x dx + \int_0^8 \left( \int_{x-4}^{\sqrt{2x}} y dy \right) x dx = \int_0^2 \frac{y^2}{2} \Big|_{y=-\sqrt{2x}}^{y=\sqrt{2x}} x dx + \int_0^8 \frac{y^2}{2} \Big|_{y=x-4}^{y=\sqrt{2x}} x dx = \int_0^8 \left( x - \frac{(x-4)^2}{2} \right) x dx = \frac{x^3}{3} \Big|_{x=0}^{x=8} - \frac{1}{2} \int_0^8 (x^3 - 8x^2 + 16x) dx = \frac{x^3}{3} \Big|_{x=0}^{x=8} - \frac{1}{2} \left( \frac{x^4}{4} - \frac{8x^3}{3} + 8x^2 \right) \Big|_{x=0}^{x=8} = \frac{256}{3}$$

Відповідь.  $\frac{256}{3}$ .

## 4 Завдання 10.

Знайти область інтегрування та обчислити цей повторний інтеграл:

$$\mathcal{I} = \int_0^3 dy \int_0^{2y/3} (x+y)dx + \int_3^4 dy \int_{1-\sqrt{4-y}}^{1+\sqrt{4-y}} (x+y)dx$$

Розв'язок.

$$\mathcal{I} = \int_0^3 \left(\frac{x^2}{2} + yx\right) \Big|_{x=0}^{x=2y/3} dy + \int_3^4 \left(\frac{x^2}{2} + yx\right) \Big|_{x=1-\sqrt{4-y}}^{x=1+\sqrt{4-y}} dy =: L + R$$

Обрахуємо лівий інтеграл L:

$$L = \int_0^3 \left( \frac{2y^2}{9} + \frac{2y^2}{3} \right) dy = \int_0^3 \frac{8y^2}{9} dy = \frac{8}{27} y^3 \Big|_0^3 = 8$$

Тепер правий інтеграл R:

$$R = \int_{3}^{4} \left( \frac{(1+\sqrt{4-y})^2 - (1-\sqrt{4-y})^2}{2} + y \cdot 2\sqrt{4-y} \right) dy = \int_{3}^{4} \left( \frac{2\sqrt{4-y} \cdot 2}{2} + 2y\sqrt{4-y} \right) dy = 2\int_{3}^{4} \sqrt{4-y} dy + 2\int_{3}^{4} y\sqrt{4-y} dy$$

Знову окремо рахуємо інтеграли:

$$\int_{3}^{4} \sqrt{4 - y} dy = -\int_{3}^{4} \sqrt{4 - y} d(4 - y) = -\frac{(4 - y)^{3/2}}{3/2} \Big|_{y=3}^{y=4} = \frac{2}{3}$$

$$\int_{3}^{4} y\sqrt{4-y}dy = \begin{vmatrix} z=4-y\\ dz=-dy\\ y=4-z \end{vmatrix} = \int_{1}^{0} (4-z)\sqrt{z}(-dz) = \int_{0}^{1} (4\sqrt{z}-z^{3/2})dz = \frac{4z^{3/2}}{3/2} \Big|_{0}^{1} - \frac{z^{5/2}}{5/2} \Big|_{0}^{1} = \frac{8}{3} - \frac{2}{5} = \frac{34}{15}$$

Отже, остаточно правий інтеграл:

$$R = 2 \cdot \frac{34}{15} + 2 \cdot \frac{2}{3} = \frac{68}{15} + \frac{4}{3} = \frac{88}{15}$$

Тоді повний інтеграл:

$$\mathcal{I} = 8 + \frac{88}{15} = \frac{208}{15}$$

Відповідь.  $\frac{208}{15}$